

Baltijas Semkopis.

Apstelejams:

„Balt. Semk.“ Administrācija, Rīgā, Aleksandra bule-
varā № 1. un redakcija: Zelgavā, Rātofu-ēslā № 2. Ves-
tam Rīgā: Schilling'a, Kapteina un Lūhava grahmatu-
bodis un pee kopmana Verchendorff, pils. Rāktu-ēslā № 13.
Zitās pilsetās: wiņas grahmatu-bodis. Us laukeem:
pee pagasta = waldehm, mahzitateem, skolotajeem, ic.

5. gads.

Rīgā, 25. aprīlī.

Maksa:

Ar Peelitumu: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 t.
Bez Peelituma: par gadu 2 rub., par 1/2 gadu 1 r. 10 t.
Par peesuhitšanu ar pastu us katru eksemplari, ween'
alga waj ar jeb bej Peelituma, jamakā 60 kap. par g.
un 35 kap. par 1/2 g. S l u d i n a j u m u s peenem wiņas
apstelejams weetas pret 8 kap. par shtu rinduu.

№ 17. Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedelas isnahf Peelikums ar stahsteem un derigu laika-kawekli; **1879.**
maksa 1 rub. par gadu, 50 kap. par pusgadu.

Saimneezibas nodata.

Muhfu laukskolas ka semkopibas weizinatajas.

No Krenka.

„Balt. Semkopja“ 1877. gada-gahjumu schirstot un lasot es atradu schahdu sinojumu no Wez-Weebalgas apgabala, kas warbuht dascheem no zeen. lastitajeem nebuhs sinams, tapehz ka „Baltijas Semkopis“ tad wehl tik daudj nebija isplatijees, un kuram es ari fawas domas wehletos peesprauht, jebchu tas tikai pehz 2 gadeem n oteef.

Zeen. Pa—is kungs tur raksta: „Sweifs, tuhstoschahrt sweifs, mihto „Semkopi!“ Gan ari no fawas puses labprahst wehletos, tawai zela-fominai kahdu raksteenu par semkopibu pasneegt — bet schim brischan tas naw eespehjams, jo wihs muhfu apgabals ir ar loti beesu sneegu applahs, ta ka pee semes nebuht newar peetikt, jeb — fazischi labal Deewa pateesibu: weentahrt mans semes gabalinsch ir loti mafs, tik masinsch, ka winā ne kahdu ijnehginaschanu newar isdarit, un otrfahrt, es skolās buhdams ne-esmu no ta, ka man tagad tik nepezeeschani waijadsigs, ne puschu plehta wahrdina dabujis dsirdet. Par pirmo kawekli, t. i. par maso semes gabalinu gan tik daudj wis nebaschijos, jo esmu pahrliezinajees, ka ar winu aridsan manim tispat labi peetiks, ka manam nelaihim tehnam ar winu peetika, bet gan par otro es noskumstu, proti ka muhfu skolas sawa ihsta usdewuma lihds schim naw spehjufchas peepildit un kurahm tadeht, zif es noprotu, ar laiku gan waijadschis schini sinā kreetni pahrlabotees, lai tee, preeksch kureem winas zehluschi un wehl scho balt'deen zet, ari pateesiba no winahm waretu turpmak wairak mantot, ne ka lihds schim, — proti mehš semkopji.“ Til tahlu no zeen. Pa—is k. raksteena.

Schahda fehroschanahs naw wis bej pamata, to juht, ne tik ween W.-Weebalgas apgabala eemihnteeft, bet wiša muhfu plascha tehwijsa. — Zilweze, toutas un katrs pasaulis pilsons karo, zihnahs un darbojahs, lai sawas daudsejadās waijadsibas un noluhfus waretu safneegt un dsihwi pahrlabot, preeksch kam sewim ijwehlahs daschadus zetis. Wihs dsenahs pehz pilnibas, pehz pahrlaboschanas. Tauta ir lozkelis no zilwezes leela organisma, ta grib ari sawas weetas zeeniga buht un tapehz dara ko eespehj sawas pahrlaboschanas, isdaileshanas deht, — wina negrib buht nokaltis waj wahjsch lozkelis, bet salsch un stiprs, derigs preeksch auglu neshanas sawam milsam, zilwezei, par godu un labu. Ari mehš Latwji esam zilwezes lozkelis un peederam pee tahs feneem spehzigeem sareem, kaut gan kahdu laizinu no smageem flogem nospaiditi. Kreewijas Keisara spehziga rofa tos ir isnihzinajusi.

So pilnigahs kahds organisms, jo daudislahrschigaku usturu tas prafa, kas loti weegli dabā nomanams. So wairak attihstita kahda tauta waj lauschu fahrtu, jo wairak tai rodahs jaunahs waijadsibas, no kurahm ta fenak ne ka nesinaja, tapehz zeen. Pa—is k. apmeerina-damahs zeriba naw deesgan attaisnota, jo ar tehwu-tehwu waijadsibu peepildishanas-lihdsesteem mehš, winu behrnu-behrni, wairs ne-isteekam. Masināis semes gabalinsch, no kura teem peetika, preeksch mums buhs par knapu. Bet ko barit, leelāis tas wairs neaug, tapehz mums jameklē lihdselki, ka no ta pascha wairak waretu eeguht: mahksla mums

janem palihgā. Wihs waijadsibu neapmeerinaschanu juta un wehl scho baltu deen juht zilweze un tapehz ta radija mahkslu, kura tai weenu-mehr warens palihgs. Mahksla jo projam top pilnigata, raugotees us zilwezes attihstibas pasahpeeni, ta speeschahs wisur, kur tikai preeksch tahs atdara burwis. Tapehz mahksla, ar kahdu muhfu tehwi sawu maso gabalinu apkopa, preeksch tagadejeem laikeem ir par nepilnigu, jo gariga isglitiba pee mums eet droscheem sokeem us preekschu un lihds ar scho muhfu garigās mantas stipri wairojahs; bet lai nebuhtu weenpusiba, tad nepezeeschani waijadsigs, ka lihds ar garigu ari ween-swarigi wairotos muhfu laiziga bagatiba, lai ka gariga, ta ari laiziga labuma wairoschanahs eetu rofu rokās. Tapehz zeen. Pa—is k. noskumschana naw welta un bej zehloneem; bet ka schē palihdsjet, tas ihds wahrdēs gruhti atbildams.

Nenemos un nespehju zeen. Pa—is k. eepreezinat, bet teikschu, ko par scho buhschanu domaju.

Zeen. Pa—is k. gruhti apwaino muhfu skolas, ka tahs sawa ihsta usdewuma lihds schim nepeepildot, nemahzot saimneezibas sinaschenu un schai sinā tahm buhschot kreetni jalabojahs, lai tahs teem jo derigahs buhtu, kas tahs zehluschi un ustura. Zadomā, ka zeen. Pa—is k. grib, ka wiņas pagastu un draudses skolās semkopibu mahzitu, lai audselni, kuru leelā dala wehlat paleel par semkopjeem, buhtu preeksch nahkamas dsihmes fataisiti. Nesaku, ka tas nederetu, bet waj tad ir eespehjams, katrā skolā semkopibu mahzit? Nemsim par peem. pagasta skolas, pee kurahm reti kur kreetns semesgabals atrodahs, derigs preekschshimes-saimneezibai, un sausa semkopibas teorija audselneem atmetihš mas labuma, ja ta netiks peerahdita darbōs. Wihs leelums skolenu pagasta skolās ir semu, kad lauki ar balto sneega segu applahsi, ka pee teem, pehz zeen. Pa—is k. issteishanas, nebuht newar peetikt; turklahst newar nepeemineta atstahst, ka preekschshimes-saimneezibas eetaise pagehr kreetnu kapitalu. Kur gan pagasta skola to lai nem, kad winu skolotaji daudsfreis beeschi ween mainahs un — zaur zaurim nemot — tikai pusmehr peeteekoschu usturu dabuhn? Scho wihs pahrdomajot gribocham waj negribocham ja-atstahst, ka pagasta skolās naw eespehjams, semkopibas mahzibas audselneem pasneegt. Sewisckas semkopibas skolas zelt, mums ari naw eespehjams, jo winu eetaise un ustureschana prafa jaunahs, leelas isdoschanas; bet tatschu mums semkopibas sinā stipri jalabojahs, tapehz greesifimees pee muhfu draudses skolahm un semkopibas beedribahm.

Daudj un leeli kawekli ari schai zelā gul preekschā, bet ja tos war pahrspeht, tad ir eespehjams semkopibas uplauhshana palihdsjet. Skolu waldees warbuht gan daudj nepretosees, kad kahdu stundu nedelā no skolas laika preeksch semkopibas mahzibahm gribehs isleetot, bet winas gan negribehs pahrgrofit jau no sen gadeem eewesto un parasto fahrtibu, skolotaju seminarōs audselnus semkopibas sinaschanās pabalstidamas un tapehz, ja tee tahs gribehs eeguht, teem pascheem pa daschadahm grahmatahm buhs jameklē un wafaras walas laikā tehwijas fahnus un leijas pahrstahgajot, praktiski buhs daudj kas ja-eewehro. Semkopibas mahzibas naw gruhti paturamas, tikai preeksch tam waijaga labas gribas. Protams, daudj gruhtaki tas nahktos, ja skolotajs gribetu pilnigi saimneezibas teoriju ismahzitees, bet schini sinā winam tik buhtu ihsti saimneezibas praktiskā puse waijadsiga.

Katrai draudses skolai ir kreetns semesgabals peeschirts, kas teef waj iynomats waj zitadi ka apstahdats, bet alahsch taf, waj nu wist

augli jeb fahda dala no teem nahf ffolotaja labumä; ta tad protams, fa zaur labaku fainneeziabas eegrosifchanu ari ffolotaja eenahfchanas taptu pawairotas un pati fainneeziaba apfahrtejeem eedsihwotajeem buhtu par loti derigu preefshihmi, jo tee redjedami jaunus eetaifes labumu, zenstos ari fawu fainneeziabu pahrlabot, pee kam audfeknu pahrlaezinafchanahs buhtu par derigu atspaidu un weizinafchanu. Raktids pafneegti labi padomi daubfreif paleel la wehja laisti, tapehz fa teem ne wift tiz, bet praktifki peerahditi tee daudf paklaufitaju atrastu.

Ras weenam gruhti eespehjams, tas pulkam weegli idarams; tapehz fadsihwe beedrojahs un zel daschadas beedribas, starp kurahm ari lauffainneeziabas beedribas it zeenijamu weetu eenem, kaut gan pee mums tahs wehl reti un maf. Zif semkopibas beedribas lauffainneeziabas plaukfchanai palihdf, tas katram sinams, talab to gan nam waijadfigs ihpafchi peerahdit. Bet jo wairaf tahs buhtu derigafas, ja winas ar faweenoteem fpehkeem palihdfetu draudfes ffolas preefshihmes-fainneeziabas eewest, pehdejahm ar kapitalu un derigeem padomeem palihdfedamas.

Daudfi warbuht iffaukfees: tas naw eespehjams, jo draudfes ffolas jau ta darba deefgan. Ari es gan sinu, fa eesahkums buhs gruhts, bet hef gruhtuma naw labuma un zaur fcha darba nastas usnemfchanos Zuhf, mihtlas draudfes ffolas, palifkeet mums wehl mihtlafas, jo muhfu behrnus fagatawodamas preefsh nahkamäs praktifkas dshwes, Zuhf teem dofeet lihdsä it bagatu puhru.

Kedafzijas peesihmejums. Krenkla fga domahm un peerahdijumeem mums pilnigi japeekriht. Ari mehs efam pahrlaezinati, fa semkopibas wiswaijadfigako finibu mahzifchana pagastu ffolas fchim brihifcham wehl naw eespehjama, jebfchu ta ir loti waijadfiga; bet draudfes ffolas ta gan tikai reti kur nebuhs eespehjama, ja pafchi draudfes eedsihwotaji labumu, fas no tam atlehfs, buhs atfinufchi un fchim ffolahm nahfs palihgä. Mums leekahs, fa fcho reis zelto jautajumu newaijadsetu wis raidit pee gulas, bet wehl jo fihfaki pehtit.

Rä firgi no filu-graufchanas atradinami.

Silu-graufchana pee firgeem ir loti nepatihkams eeradums; ihpafchi ja tee ir darba firgi. Sirgs paleel ne ween arweenu wahjaks un nespehzigaks, bet files fagraudams ihpafchneekam ari dara loti leelas nepatihkchanas. Dascheem lasitajeem tahdi firgi gan buhs pafihstami. Sirgs feena kufchi fahchris, fakampj ar jobeem files malu un to plehfdams ifdod rihtidamas fkanas, pee kam jadomä, fa firgam uf wifu wihfi waijaga pee files peekertees, lihdf tas fa-ehflo feenu fpehj noriht. Ras fchahdu firgu pirmo reifu redf, tam newilfchu buhs jadomä, fa sirgs ar fawadu flimibu ir fahrdfis. Schahda filu-graufchana tomehr naw ne kahda flimiba, bet tikai „eeradums.“ Skanas,

fo firgs fili graufchot ifdod, ir loti nepatihkamas un padara pat ar firgu apradufcham zilwekam nelabus eespaibus. Rä sinams darba firgeem arweenu naw daudf laifa oderetees, tabehf tahds ar fchahdu eeradumu fahrdfis firgs, nedabon ne kad pilnigi paehtf un fa protams, paleel ar weenu wahjaks un nespehzigaks. Tad ari nebuhs patihkami, firgam arweenu jaunu fili eetaifit, fas taf alafch faweenots ar nepatihkamahm ifdofchanahm, ihpafchi fchinis laifds, kur refnu fokuf tik maf.

Lai nu firgu no fchahda nepatihkama eeraduma waretu atradinat, tad derehs eewehrot, fo kahds Wahzijas semkopis par tam flahfta. Minets semkopis fino ta: „Wifus eewehletos lihdfektus es biju ifmehginajis un tomehr fawu firgu no filu-graufchanas newareju atradinat. Atgadijahs reis fatiktees ar kahdu ofi;eeri, fas bija Spaniju apzetojis. Ofizeeris man flahftija, fa tureenef kara-firgeem nemaf tahds flifts eeradums nepeemihf. Zaur fchahdu finu es nahzu uf tahm domahm, fa pee tam waijaga fawadam eemeflam buht, fas firgu uf tahdu ne-darbu pawed. Spanijas firgi ehdf tikai if semahm filehm, fas firgam lihdf zekeem taifitas. Schahdu 1 1/2 pehdas augftu fili lifu ari fawam filu-graufejam eetaifit. Mans firgs, weens no labafeem graufjeem, fas graufchana ari tad ne-afstahja, kad tam uf deguna kurwi uflika, tagad newareja ne fa wairs ifdarit, kaut jo tas faklu un galwu greefdams un lozidams mehginaja graufchana atjaunot. Pehz 14 deenahm firgs atstahja pa wifam graufchana. Gribedams finat, waj firgs eeradumu peemirfis, pehz divi mehnefcheem to panehmu lihdfä uf jo tahlakuf zelu. Wifnu eelika fwefehä flali pee augftas files un 4 deenas tas uf graufchana nemaf nedomaja, lihdf winam blakam kahds wezfs firgs nelabo eeradumu atfal atgahdinaja. Mans firgs nu eesahfa atfal grauft, bet daudf nihtaki ne fa agraf, lihdf to atfal eelika flali pee femas files. Pehz 14 deenahm wifnu noliku atfal pee augftas files, blakus kahdam wezam filu-graufejam, bet tagad tas wairs nelahwahs pawestees un no ta laifa pee fawas femäs files flahwedams graufchana ir pa wifam atstahjis un iffatahs tagad brangi tauks un mudrs.“

Beidsot wehl buhtu peeminams, fa firgu no filu-graufchanas ari tahdä wihje war atradinat, kad to jo ilgaku laifu uf tahdahm gani-bahm gana, kur ne kahdi fokuf, fllandas re. ne-atrodahs. Rä sinams, jauni firgi peenem itin lehti tahdus nelabus eeradumus, tabehf derehs, fa firgus, kam tahdi nelabi eeradumi peemihf, no teem pa wifam at-fchfir un zitä ruhme eeleef. — R. —

Kad feena plaufchana ja-eesahf.

Labä plawä atrodahs wifadas fahlu fortes, no kurahm zitas agrafi un zitas atfal wehlaki feed. Seedeschana nemitejahs gandrihf wifä feena laifä. Daschadu apstahfku dehlf noteef ari, fa fahles no

Sadshwe un finiba.

Par laufu mehrifchana.

Ras fawu tihrumu peenahzigi grib apkopt, kam ari jafin, zif leels lates gabals un fluhris wina tihrumd ir. Tad aba tikai wifch warehs ihfti nowehrot un ap-rehlinat, zif winam uf katru gabalu mehflu, fehklas re. waijadfigs. Rares semturis gan fin, til un til puhraweetu winam efot, un warbuht ari eewehrojis, fa tas un tas gabals til un til leels, — bet to wifch tikai pawirfchus fin. Bet kreetnam semkopim ir loti derigi, fa wifch katra fluhri-fcha ihfteno leelumu fin. Tad winam nu gan buhs jamekle pehz mehneela, fas katra gabala leelumu ifmehri? Bet kur lai tahdu latreif, tad waijadfigs, fadabu? Turflahf tam ari buhs labi jafamalfä. Nu, tad zits neatleef, fa pafcham par mehneelu palift. Un pateef! fapratigam un apfchrigam nenahftees gruhti, fawu tihrumu pafcham ifmehrit, ja ween wifch labi eewehros, fo te par mehri-fchana ufihmejchu.

Ra semkopji wehl ne lehti zaur ffolahm pee tam nekufhs, fcho mahzibu eeguh-tees, tas ir deefgan paredfams, jo muhfu tantas ffolas pa leelakai balai geometriju wehl nemaf nemahja. Un fchi finiba tagad tikai teem semkopjeem ir pafihstama, fas augftakas ffolas ir apmellejufchi. Tee buhs ari tikai retajfs. Tä tad wisleelakai balai no semkopjeem fchi finiba ir glufchi fwefehja. Lai ta nu ari fcheem zif ne zif labuma neftu, tad te ihfumä wineem to waijadfigako gribu pajneegt, fas, fa protams, tikai fchauräs robejchäs un lehti faprotamä wihje war notift.

1) Kad diwas taifnas linijas ta weenu pret otu well, fa winas weend punktä weena ar otu faweenojahs, tad winas abas eestehdf femesgabalu, fas pee abu liniju faweenofchanahs-punktes ir fpizs, turpreti uf abu liniju galeem eijot femesgabals top arween platakf. Scho no abahm linijahm eestehgto telpu nofauz par winkleli (fluhre).

2) Winkeli war no daschada leeluma buht, t. i. ta telpa, fo abas linijas eestehdf, war drihf platakä, drihf fchauraka buht. Winketu mehfs ir winkle fa-gradu

Kad apala rinka periferiju (aplafretliniju) 360 weenlihdfigäs baläs eedala, un tad eedalihkchanas-punktes zaur taifnahm linijahm ar rinka widus-punktj faweenot, tad diwas tahdas blakus efofchäs linijas eestehdf itin fchawu winkeli, un tas nu ir weens winklefa-grads.

Winkeli, kam 90 gradu, nofauz taifnu winkeli (fa to pee buhweifteereem re. redf); tahdu winkeli, kam mafaf fa 90 gradu, nofauz fpizju, un kam wairaf fa 90 gradu, trulu winkeli. (Kam 2x90, t. i. 180 gradu ir, to nofauz flieptu winkeli, t. i. taifna linija).

Taifnam winkleim flahw fa weena winklefa linija wertikalj (taifnistahwus pehz lotes) uf otu winklefa liniju.

3) Kad diwas taifnas linijas ta weena otrai blakus tel, fa wifäs weekäs abu liniju flarpiba ir weenada, tad tahdas linijas fawz paralelas (weenä tahlumä lihdfitelofchäs) linijas.

Kwadrate ir fhgetrkantiga figure, kurä wif winkleli taifni, un wifas fhgetras fahnu linijas weend garumä, un ta tad if abas pretlinijas paralelas ir.

Katrä trihs-, fhgetri- re. kantiga figure ufflata to weenu fahnu liniju par grunfcliniju.

4) Tihrumu leelumu mehfs apfihmejam ar puhraweetahm. Weenai puhraweetai ir 10,000 kwadrat-olekfchu. Ja kahds fhgetrkantigs-femesgabals ar taifneem winkle-keem buhtu akurat weenu puhraweetu leels, tad tam gabalam buhtu katra fahnu linija 100 olekfchu gara.

Kwadrates leelumu dabu, kad garumu ar platumu weenu ar otu wairo. Ta-dehf kad nu puhraweetas garums ir 100 un platumä ari 100 olekfchu, tad (garums ar platumu wairots) 100x100 ir 10,000 kwadrat olef. — un til leela ir weena puhraweeta.

weenas un tahs pašas jortes weenā reišā neseed. — No tam warehs pahrleezinatees, kad plawu-sahle ir pilnōs seedōs. Šhini laikā buhs redsams, ka zita sahle stahw pilnōs seedōs, zita seedu pūmpurōs, zita eesahļ seedet un ka zita jau sagatawojahs sehllās. Ta sahle, kas sehllās sagatawojahs, ir pa wīsam spēhzigaka, kurpretim to, kas til ko eesahļ seedet, lopi wīslabaki ehđ, kas leezina, ka ta ir jo smekigaka. Tadehl derigakais briedis preeksch feena plauschanas ir, kad augšchā minetais briedis atnahzīs t. i. kad sahle pa dalai seedōs stahw, pa dalai noseedejuse un pa dalai eesahļ seedet un seedōs sagatawotees. Šhini nupat minetā laikā plautā sahle ir ne ween spēhzigaka, bet ari smekigaka. Ja nebuhtu eespehjam, ištō plauschanas laiku eewehrot, tad buhs ar weenu pareišaki, kad ar plauschanu jo agraki eesahļs.

Šmehginajumi ir peerahdijuschi, ka ar tikai pa puši noseedejuscho feenu ehđinatās gowis dođ daudš wairaf peena, ne kā kad tahs ar zitā laikā plauto feenu ehđina. Šmehginašchana notika šchahđā wihsē. Weenu plawas gabalu noplahwa, kad sahle wehl nemaf neseedeja, otro gabalu, kad sahle stahweja pilnōs seedōs un trescho gabalu, kad sahle bija pilnigi noseedejuse. Ar šcho dašchadā laikā plauto feenu ehđinaja gowis, kas weenā no otras bija noschirtas un katra dabuja sawadu feenu. Ššlaukto peenu aprehkinot israhdijahs, ka: preeksch seedeschanas plautais feens bija waijadšigs 3 podi 7 mahrz. un pehž noseedeschanas plautais feens 3 podi 15 mahrz. lihđs til pat daudš peena dabuja, žif 2 podi 20 mahrz. puslihđs noseedejis feens isdewa. — R. —

Wispašriga daša.

Strahdneeku jantajeens.

No Rudšiču Petera.

(Beigums).

III.

Wisus darbus nu gan tā newarehs eegroit, bet to leelako daku gan. Dašchi šaimneeki uš tahdu wihsī jau wairaf gabus sawus laukus leef apstrahdat, ihpašchi kam wairaf semes rokā un kas nespehž pašchi katreiz un katrā weetā klahť buht, un šcho apstrahdašchanas wihsī nesmahđē ne strahdneeki nedš šaimneeki. Protams ka tē waijaga šapratigas eedalīšchanas. Uzihťigs strahdneeks wehl par tahdu eedalīšchanu preezafees. Kopā ar žiteem, kuhtreem strahdneekem strahdajot ari wīsužihťigakajam jatop teem lihđšigam, un ari tas beidšot ir špeests pee šlinkošchanas, kad redš, ka ziti wina beedri „walbšnus wij.“ „Weens jau tatšchu neapgaššif,“ un tas ari ir taišniba; weens war strahdat ar beidsamajeem

špehkeem, ja diwi un trihs šlinko, tad ne kur uš preekschu netifs. Šlinkums aprij otra uzihťibas augšus. Ar nobodu darbu uš gabalu šchāi nebuhschanai ir gals. Žihťigs strahdneeks strahdahs jo žihťigaki. Wīnsch sinahs, ka wina uzihťiba nepalīks ne-atšihťa. Wīnam weeglal buhs sawu pilnu wehrtibu rahđit un to šlawu eeguht, ka wīnsch kreets un derigs strahdneeks. Žilweka dabā tas jau ir eesšimts, ka tas labprahť negrib tas beidsamais buht, zaur ko ir paluhťrs žilweks top špeests muditees. Šchis man leekahs tas weenigais lihđseklis buht, kā ar dahrgeem žilwekem waretu ištapt. Kur strahdneeki pakuhtri un pee sawa peenahłuma pildišchanas tā šafot aišmiršigi un netura par šauntu, šaimneekam deenas šagt, un kur tee naw pamahžami, šcho rupjo netikumumu atnešt, tur žitabi newar. Beslaunigai lones usprašišchanai pee derešchanas strahdahs pretim zaur to, ka šola lones žif praša, bet pee tam lones prašitajam ištahdro, ka tas un tas strahdneeks pee masalas lones til un til paštrahdaja; wīnam pee til leelas lones paš augšinašchanas turpretim til un tikdaudš wairaf japastrahđā, tad lepnaš lones prašitajs drihs palīks mas.

3) „Nepašlaušiba, pretiba.“ Drušzin pretigi, štrihđigi un dušmitigi strahdneeki, zaur zaurim nemot ir tšchakli deesgan pee darba. Bet ar tahdeem waijaga loti ušmanigi apetees. Labi, ja šaimneeks jau derešchams šin, ka šchahđas ihpašchibas wina strahdneekam peemihť. Pret šchahđeem šaimneekam par wīšahm leetahm loti sawa autoritete šafargā. Šabuht ihpašchā šinā un šinamā mehra pret strahdneeku drušzin lepnam, ja grib no tahda kalpa pašlaušibu ištšpeest. Strahdneeku derot šaimneeks katram, bet ihpašchi šchahđam strahdneekam, lai ištahdro, ka wīnsch no sawa kalpa par wīšahm leetahm pagehr pašlaušibu, ka nepašlaušibu wīnsch newar žeešt un no kalpa eeskatihš par leelako wainu, kad tas eedrihššeešs kur pretotees šaimneeka pawehłehm. Drušzin balamutibas pee kalpa, ir wairaf peeradinajums no weegleem šaimneekem, ne kā wīnas dabas waina. Šaimneeka autoritete to drihs noradinahs. Zaur zaurim uš parupjahm tehršefšchaham, kur tahs naw ar labu nowehřšchamas, ari wīšai leelu šwaru newaijaga lišt. Šaimneeks tatšchu deenesneeku naw nehmis pee šewis weesotees, bet strahdat. Un kad tas sawu ušdewumu kā strahdneeks ištšilba, tad šaimneeks sawā šabumā no wina wairaf newar prašit. Labi, loti labi ir, kad šaimneeks ari moralīškā (tiklas dšihwes) šinā ažiš tura atwehřtas par saweem laudim. Labi, kad šaimneeks tos pamahža tikli turetees. Bet kas to nelaujahs, tad šaimneekam šabuht ar meeru*)

*) Mehs neđomajam wīš, jo šaimneeks naw wīš ween darba dewejš, bet ari nama-tehws, nama galwa, kam neween pehž kristigas mahju dšihwes, bet ari sawu Walšis ištumeem ir ušdots un buhs ruhpetees un makiet, ka wina nama laudis neštaiģā ažiš redšamūs netikšibas un žitus launus želus. Kur wina spēhšs beidsahs, tur eesahťahš pošizejas darbs. R e b.

Bet lai ari masalus gabalus waretu apšihmet, tad puhraweetu eedala atkal 25 weenlihđšigās dakās, kweas par šapehm šauž. Weena šape ir 20 olef. garumā un tiktat platumā. Tā tad weenai šape ir (20×20-) 400 kw.-olef.

Šewehro: Preeksch mehrišchanas nem wīslabaki 10 olef. garu grošču.

5) a. Ja nu mehrosamais gabals ir tšchetřkantīgš un wina wīnkeli ir taišni, tad ismehra ar 10 olef. garo grošču gabala garumu un platumu. — Gabals buhtu p. pr. 200 olef. garšch un tiktat plātš, tad wina kw.-leelums ir (garums ar platumu wairots) 200×200, t. i. 40,000 kw.-olef. žeb 4 puhraweetas.

b. Bet ja tšchetřkantīgš gabalam, kam tāpat taišni wīnkeli ir, buhtu 270 olef. garumā un 120 olef. platumā, tad gabala leelums buhtu (270×120-) 32,400 kw.-olef. žeb 3 puhraweetas un 6 šapes.

Šewehro: Pee wīšem tā mehrojameem tšchetřkantīgšem šemesgabaleem waijaga tahm pretšahwošchahm kantehm pašalelahm buht.

6) Ja nu tahdam tšchetřkantīgš gabalam nebuhtu taišni wīnkeli (bet špiži un truki), tad šawell uš gruntšliniju wertikalā linija lihđš gruntšlinijas pretliniju. Nu ismehra gruntšliniju un wīlktō wertikalā liniju, kuru garumus tad weenu ar otru wairo.

Tā p. peem. buhtu šahđam tahdam gabalam gruntšlinija 90 olef. gara un uš gruntšliniju wīlktā wertikalā linija 60 olef. gara, tad gabala leelums buhtu (90×60-) 5400 kw.-olef. žeb 13 1/2 šapes.

Šewehro: Ja šchē nebuhtu wertikalā linija uš gruntšliniju wīlktā, kas ištō platumu ušdođ, bet buhtu kante mehrita, kura p. peem. 80 olef. gara buhtu (un ne wīš 60), tad isnahłtu gabala leelums 90×80, kas ir 7200 kw.-olef., žeb 18 šapes. Tā tad tas buhtu 4 1/2 šapes wairaf, ne kā minetā gabalā atrođahš.

Wertikalū liniju war wīslabak nowīlkt ar wīnkela-kruštā pulihgu. Bet ja tahda nebuhtu pee rokas, tad to war ari tahđā wihsē panahłt: Nem šahđu grošču un šewehro 3, 4 un 5 olef., un tad abus galus šaweeno. Nu ištšepj grošču trihsštuhři, tā ka šewehritee punkti štuhřa špižēs nahł; tad tur, kur 3 un 4 olef. šaweeno-

jahs, buhs taišns wīnkeliš, jo 3 olef. garā kante stahw wertikalā uš 4 olef. garo lanti. Nu nostelē trihsštuhři tā uš gruntšliniju, ka 4 olef. garā kante ar gruntšliniju weenā linija šakrišt un 3 olef. garā kante uš gruntšlinijas pretliniju rahđa. Zaur to nu war weegli wertikalō liniju apšihmet.

7) Ja tahdam tšchetřkantīgšm tihrumam tikai tahs weenas pretšahwošchahš kantes ir pašalelas un tahs otras nē, tad ja ismehra abas pašalelas kantes, abu garumi šafakaita un ta šuma šadala uš puši, zaur ko tad ištō garumu dabu. Nu šawell wertikalā linija uš weenu no pašalelahm linijahm, zaur ko atkal ištō platumu dabu. Nu beidšot aprehřina kw. leelumū.

Waijadšigo garumu (žeb ari platumu) šchē war ari dabuht, ja abas nepašalelahš kantes akurat uš puši dala un tahs daku weetas zaur taišnu liniju weenu ar otru šaweeno; šchi linija ir tas ištšais garums.

P. peem. tahdam tšchetřkantīgšm gabalam buhtu tahš pašalelahš kantes weena 120 olef. un otra 90 olef. gara. Abas šopā ištšaiša 210 olef. Ta puše ir 105 olef., kas nu ir tas ištšais garums. Wertikalā linija ištšaištū 100 olef. Tad ir gabala leelums (105×100-) 10,500 kw. olef. žeb 1 puhraweeta un 1 1/4 šapes.

8) Kad no trihsštuhřa grib leelumū ismehřit, tad ja ismehra gruntšlinija un uš gruntšliniju wīlktā wertikalā linija, kura no gruntšlinijas uš pret-šošcho štuhři ir wīlktā. Tad wairo gruntšlinijas garumu ar puši no wertikalās linijas garuma, žeb kas tas pats ir, gruntšlinijas garumu wairo ar wīšu wertikalās linijas garumu, un šcho produktū (wairošchanas isnahłtumu) dala zaur 2. P. peem. šahđa trihsštuhřa gruntšlinija ir 160 olef. gara un uš gruntšliniju wīlktā wertikalā linija ir 180 olef. gara, tad ir trihsštuhřa leelums 160×90= 14,400 kw. olef. žeb 1 puhraweeta un 11 šapes.

Bet ja trihsštuhři buhtu pee gruntšlinijas trukiš wīnkeliš, tad gruntšlinija šapagarina ahrpušš trihsštuhřa, lai waretu no šagarinatās gruntšlinijas wertikalū liniju wīlkt uš gruntšlinijas pret-šošcho štuhři. Bet tad nedrihřst wīšu šagarinato

Ra strahdneeki neklaufigi un pretigi rahdabs, ir wairaf tīfai fainneeku waina. Jau strahdneekus deredami, tee daschlahrt iſrahdabs par neſtipreem. Bet wiſwairaf ſchis netikums ee-aug gada fahtumā. Jaunam kalpam darbā eestahjotees fainneeks lai ir laipns un mihtigs, bet lai ari leef ſajust, ka wiſſch ir kalpa pawehlneeks un fungs. Lai neglaimo kalpam leeki, lai nedraudſejahs pa daudſ un lai neustizahs wairaf kā waijadſigs. Paſlauſiba ir pirmais un pehdigais hauſlis. Pawehls un rihtibās fainneekam waijaga loti ſtingram un apdomigam buht. Ko pawehl, tam ari teeſham buhs notift, lai ari ta wiſmaſakā leetina buhtu. Bet fainneeks lai tadeht labi noſwer ſawas rihtibas. It ne ko nebuhs pawehlet, ſas warbuht buhtu ne-iſpildams un fur kalpam wehlaſ buhtu eemeſls aiſbildinatees, talab un talab newareja padarit. Ja fainneeks dod pawehles, fur kalpam taiſni eemeſli, weenu un etru reiſ pawehli atſtaht ne-iſpilditu, tad kalps ar tahdu aiſbildinaſch mos un fainneeka pawehlu ne-iſpildifchamu apronahs un wehlaſ mah' iſdomat tuſſchus eemeſlus, un 'ne kad wairs ſawu pee-nahſumu kahrtigi negribehs iſpildit, bet weenreis ar ſchahdu, otrreis ar tahdu lectu aiſbildinaſees. Kas nepadaramas leetas no kalpa pagehr, laifu un ſpehtus labi neaprehtinadams, tas maſina ſawu zeenibu kalpa azis. Weidsot tas ſmeijahs par fainneeka nepraſchamu.

Tif pat aſi kā glehwiba, pee fainneeka ir noteeſajama welta bahrdſiba un ihpaſchi rupjas iſrunas wiſſe un lamaſchana, kad strahdneeks ko nepareiſi darijis. Tas daudſreis dod eemeſlu, ka kalps ſawā brihdi tahdus pat wahrduſ leeto, daschreis pret paſchu fainneeku. Protams, dots pret doto! Nu fainneeks ſchehlojahs un kleeđs, ka kalpi nepaſlaufigi, pretigi, rupji. Bet ja pats ar mehſleem neſmehreſees, tad ir kalps neudroſchinaſees dubkus mahjās eeneſt. Neſapratigs fainneeks uſ tahdu wiſſi ſamaitā, ihpaſchi jaunus zilwekus, ſas pat-laban strahdneeka kahrtā eestahjuſchees, uſ wiſu muhſchu. Tee, no fainneeka ne ko nodibinatu, apdomigu un ſapratigu nedſirdeami, bet gan bahrdſchanos, beſ kahdas eewehroſchanas, waj labi, waj ſlikti ſtrahdats, paleeſ ſpihtigi un pretigi, redſedami ka fainneeks pats nenojehdi, jeb negrib nojehgt, ſas labs, ſas ſlikti. Un weltigs rahjeens paſtrahdā daudſ ſauna, wairaf ne kā buhtu domajams. Tas to labako zilweku un strahdneeku pilda ar ruhktumu. Katrs zilweks par ſaweem kreetneem darbeem pelna un grib ka to atſiſt. Ja minam to leedi, tad wina, ſajiftim zilweziſkais gods, wairigi teeſ aiſfahrts, un ar to tad top ſliktaki ne kā ar paſchu ſlinki. Welte rahts, ſas otrudeen ſlinfo tihtſham, lai tad to rahjot par pateeſibu un ne welti. Tahdā wiſſe daschs labs strahdneeks eet bojā, top nederigs, ſlikti, ne ween tam fainneekam, ſas tahdu eemeſlu dewis, bet wairaf paſcham strahdneekam un wiſai tautai par ſahdi.

4) „Labs strahdneeks.“ Ne reti dſird daschu fainneeku pat wehl pehz gadeem peeminot, tas un tas man bija labs strahdneeks. Bet

grunſtliniju mehrit, bet tif ihto grunſtliniju. Un nu tapat ja-iſmehra un ja-aprehtina trihſtura leelum, kā augſchā minets.

9) Ja grib leelumu aprehtinat no tſchetrantiga gabala, tam ne weenas kantes naw paralelas, tad to gabalu eebala diwōs trihſtuhros zaur to, kad wehl taiſnu liniju no weena ſtuhra uſ pret-eſoſcho ſtuhri, (ſcho liniju noſauz par diagonali), un nu latru trihſtuhri iſmehra un aprehtina, kuru leelumus tad pehz ſaſtaita.

Tapat ari dara ar wairaktantigeem gabaleem. Tahdus gabalus ſabala zaur diagonalehm trihſtuhros un tad latru trihſtuhri pareiſi aprehtina un pehzat ſaſtaita wiſus kopā.

10) War ari gabiterē, ka lahdam gabalam ir rinka iſſtats. Tahda gabala leelumu dabu tā: Pa preeſch uſmekle rinka widus-punitu, ko atrod, ja rinki diwi taiſnas linijas wehl, ſas ir iſſtats, ka rinka (widus) zaurmehrs, un ſas ari naw paralelas; nu pahdala abas wihtās linijas (kuru gali periferiju ſueeđs) aturat uſ puſi un tad wehl uſ dabas punkteem — uſ rinka widus puſi — wertilatas linijas. Kur nu abas linijas weena otru trahpa, tur ir rinka widus-punkts. — Nu wehl wo rinka widus-punta taiſnu liniju uſ rinka periferiju; ſcho liniju ſauz rādus (puſzaurmehrs). Nu iſmehra, jē rādus ir garſch. To garumu tad wairo paſchu ar ſemi un to produktu mehrit wairo ar 3,14 (3¹⁴/100). Schis produktis nu ir rinka leelumus.

Pr. lahdam tahdam gabalam ir rādus 30 oel. garſch. Kur wairo 30 ar ſemi paſchu (t. i. 30x30), ſas iſſtats 900, ſas nu wehl ar 3,14 ja-iſwairo; tas iſſtats 2826 kw. oel., jeb 7 lapas un 26 kw. oel.

11) Bet ka tad wiſwairaf mehdi buht, tad tihdeemeem ir gan taiſnās, gan līkās kantes, gan ari ſtuhri. Ja nu grib wiſu tahda tihdeemeem leelumu iſmehrit, tad wiſs tihdeemeem ſajabala zaur diagonalehm gan paralelōs iſchetrantigōs gabalōs, gan trihſtuhros, ka tas wiſlabal iſſchit. Kur līkumi, tur waijadſchis jo maſalōs gabalōs eebatit. Tad katrs gabals pareiſi ja-iſmehra, un pehdigi ſaſtaita wiſs kopā.

Reda preeſch... Gan it labi ſinadanti, ka laba data no muhſu zeem lahtajeem ſchos iſſaidrojumus tubdal neſapratihis, mehds tos taiſchu aiſiſhtam par toti derigeem. Jo weens otrs taiſchu tos ſapratihis un uſ laukem gan ari roſees wihtri, ſas zaur praktiſtu cerahdiſchamu iſſaidros, ſas dascham wehl nebuhtu ſaprotams.

fur tab wiſſch palifa? Atbilde: „Nu, toreis tā bija, — neeka leetas deht iſſchlihramees, — gribeja leelafu loni, — es to negribeju dot,“ jeb atfal, „gribeja tahdas un tahdas pahrgroſiſchanas ruhme“ zc. Tahda runa ſſan kā maſa paſchpahrmehſchana no fainneeka mutes, ka mineto strahdneeku maſa eemeſla deht atlaidis. Ne reti ir leela waina pee mahju fainneekeem, ka tee kreetnu un uſtizamu strahdneeku nezeeni kā tas pelnijis. Saimneeks daschreis pa daudſ ſkatahs uſ teem pahris rubuteem, ko labs un winam warbuht jau paſiſtams uſtizams strahdneeks wairaf praſa, un domā, par to paſchu bijuſcho loni jau dabuſchot zitu, kam gan buhſchot ſchim wairaf maſkat. Dabu gan zitu, bet warbuht daudſ ſliktaku ne kā bijuſcho strahdneeku. Maſs peemetums pee lones, kad Deews fainneeku ſwehtijis, tapat maſa dſerama-nauda uſ ſwehtikeem, waj ſchnabits pee gruhta darba daschreis dara brihnumus pee strahdneekeem. Uſteikſchanas wahrduſch tapat, kad strahdneeks ko kreetnu paſtrahdajis.

Ar ſcho nebuht nedomaju pahrmehſchamu iſſajijis wiſeem fainneekeem. Sinu it labi, ka fainneeku pa pilnam ronahs, ſas pee wiſa dahrguma un zitahm wainahm ſewim arweenu strahdneekus prot ſameklet un tos tā rihtot, ka tee naw ne par ſlinkeem, ne par dahrgeem. „Manim paſlauſa un strahdā katrs kalps, ari tahds, no kura ziti mani atbaidija, jo ar to ne weens fainneeks galā neteekot,“ tā neſen dſirdeju kahdu fainneeku ſafot, un eſmu pats ar ſawahm azim pahrlēezinajees, ka tas taiſniba. Tomehr daudſ fainneeku ſchahs wirſejās pahrmehſchanas gan pelnijuchi. Strahdneeku kahrtai paſchaj naw rokā to lihdiſeku uſ laboſchanos. Paſcheem no ſewis teem gruhti augſtaku moraliftu ſtahwokli ſaſneegt, ja fainneeki teem pee tam, ſawā un strahdneeku labumā, neſueeđs palihdiſigu roku. Tapat strahdneeku pagrimſchana nefreetnibā, kā tas jau augſchā aprahdits, ir wairaf fainneeku, ne kā strahdneeku waina. Un tee fainneeki, ſas wiſwairaf par nederigeem strahdneekeem ſuhdsahs, ir wiſu wairaf wainigi pee winu nederibas un wainahm, un zaur ſawu ſuhdschchanos par ſlikteem strahdneekeem, tee newis ſchos, bet paſchi ſemi apjuhdi.

Daschadas ſinas.

No Geſchſemes.

Peterburga. Walſis padome apſtiprinajuſi Finanzminiftera preeſchlikumu, pehz kura alus atzije pa-augſtinama ar 20 kap. par wedro. Schis jaunais likums nahkſchot ſpehtā ar 1. juliju ſch. g. — Walſis augſtata dakteru teeſa noſpreedufi iſdot jaunu medizinas awiſi, kura neſihs ſklaidras ſinas par lipigahm ſlimibahm, ſas Walſi parahdabs. — Par fabrikeem un amatneeku eestahdehm ta pate, teeſa krahi ruhpijas ſinas un laidihs noſajijumus, kā ja-iſſargajahs no ſkabhigeem twaikeem un atlikumeem, ſas gaiſu un uhbeni ſamaitā.

— Walſis domenu minifterija eſot nodomajuſi apſtiprinat normalſtatutu preeſch ſemfopibas beedribahm, kurſch tad wiſahm jaundibinajamam ſemf. beedribahm buhs japeenem. Peenahſot loti daudſ luhgumu pehz tahdu beedribu apſtiprinaſchanas, tadeht tahs wiſpahrigs ſtatuts iſrahdabs par waijadſigu.

Pulwera-fabrikus lihds ſchim privat-landis nedrihtſteja zelt un turet, tilai pats Kronis to wareja. Tagad nu ſtrahpes lik. art. 1350, ſas to leedſa, ir atzells un ari privat-landihm atwehlets tahdus fabrikus eetaiht, ihpaſchus noſajijumus eewehrojot.

Jaunā Balſe. Lai muhju laſitaji jo ſiſtakt eepaſhtos ar jaunās „Balſe“ kara-duhſchu un ſmalto walodu, tad mehds tē paſueeđſam winas atbildi uſ muhſu preeſchmeemeem pag. ned. numurā. Lahtajeem gan nahſees gruhti, no tahs pahrlēezinatees, ka „Balſas“ jaunee teikumi par kopatureſchanos zc. ſaſkan ar winas darbeem. Pa tam mehds laſkan gan buhſim gatawi ar ſawu jaunino darba-beedreni un aiſtahjam winai bej naida ſcho no winas laimigi atraſto jauno iſhniſchanahs — laulu, kura wina „proteſteeredama“ war nopluhft „nelahtu“ lawrus pehz patiſchanas.

Wina rakſta: „Baltijas Semfopis, kā ſaprotams, newarejis kuru zeest uſ pahrmehſchamu, ko iſſajijahm pret wina Sobgalu un mums atbild. Aiſſtahwet godajamo Brentſcha un Swittgula ſarimu, buhta gruhtis un nepatezijs darbs. Tadeht Baltijas Semfopis ari

pat nemehgina to darit, bet atklati atsiht, ka mineta faruna jau fawas formas deht nawa teizama un laba, ka Lautmihlis nawa pelnijis tik nizinadamu pretoschanos un ka redafzjai mifejees, ustizedamees wihram, kam wina pilnigi marejust ustizet. Bet Baltijas Semkopis dodahs us zitu lauku. Winsch schelohjabs, ka nelaba laika esam nahfuschy ar sawahm pahrmeschanam un materialu preefsch wina pretineekeem sagatawojuschi. Mehs noschelojam, ja tas teescham buhtu notizis, un gribam atsiht, ka Baltijas Semkopim par patifschanu un wina pretineekeem par nepatifschanu buhtum llusu zeetuschy, ja agrafi buhtum apfehruschy to leelu flahdi, kas winam wareja notift zaur muhsu pahrmeschanu. Bet mehs ihsti nesaprotam, kadeht Baltijas Semkopis mums tadeht grib uswelt ihpafchu wainu. Sinamai firbei winam wajadseja teikt, ka winsch pats wainigs, ustizedamees dascham wihram un sawus rakstus, nefjadams. Tikpat mums nesaprotams, kadeht winsch pah muhsu ipreedumu subhsahs un turklast ufdroshinajabs, ziteem Latweeschu laifraksteem pahrmest, ka tee aij konkurenzes bailehm un maises naida wina pretineekeem talka nahf. Waj tahda pahrmeschana peeflahjiga? Waj tas leezina no godiga prahta, tahdus launus nodomus ziteem Latweeschu laifraksteem usteept? Un waj tahdas pahrmeschanas nawa tufschas walodas ween? Jo gan gruhiti nahfsees Baltijas Semkopim parahdit, ka winam taifniba, tahdas launas walodas zetoscham? Un waj ziti Latweeschu laifraksti newar tahdu pafchu pahrmeschanu pret Baltijas Semkopi isteikt? Kas nu no tam isnahs, kad Latweeschu laifraksti, kureem zeeschafi kopā jaturahs, ne ka zitas tautas awifschm ta wajaga, sawā starpā mehtasees ar neschifstahm, dublainahm un tufschahm walodahm? Waj Latweeschu publika wehl nawa deefgan zaur to zeetufi un ustiziba un darba jautriba Latweeschu tautas aramā druwā stipri sudusi? Ir teescham laiks, ka reisi protesteerejam pret tahdahn launahm walodahm un neustizibas nesahlehm, un behrnu pee ihsta wahrda sauzam.

Beidsot ari Baltijas Semkopja pahrmeschana ir gluschi nedibinata, ka mums truhst konsekwenzes. Ka wina Sobugala walodu atronam alafschin par rupju un nepeeklahjigu, tas wehl nemaš mums neleeds, Baltijas Semkopim daschreis peekrist un winu pret netaifnahm usbrufschanam aifstahwet.

Zelgawa. Kurjemes bischkopibas beedriba bija atkal sanahfust 19. aprili, Behra sahle. Beedribas presidents usjahla darijchanas islasidams 1) to rakstu, ko winsch beedribas wahrda eefneedsis Gubernatora fgam un kura beedriba luhgusi, lai winas ustizibas-issajischanu un laimes wehleschanu par brihnischfigo isglahbschanu no nahwesbreesmahm noseef Augstam Kungam un Keisaram pee kahjam; 2) Gubernatora fga fludinajumu, pehz kura Augstais Kungs un Keisars pawehlejis, wifahm lauschu lahrtahm, wifahm waldehm un eestahdehm, tapat ari it wifseem ziteem, kas Winam parahdijuschy sawu preeku, ka Deews Winu schehligi pafargajis no drofchas nahwes, — issajit Keisara Majestetes pateizibu. — Pehz tam presidents — us jau pafifstamahm behdigahm sinahm laifrakstos aifrahdidams — isskaidroja, ka ne-ismehrojama bejdeewiba un gruhita noseediba jau ir, pret Deewa un Walsis likumeem sazeltsees un nezeenit likumu eestahdijumus, bet ka pa wifam truhsti wahrdu apifhmet tos nolahdetos flepfawu-darbus, kas beidsamā laika Kreewu Walsis eedshwotajus isbeedejuschi un fatrihinajuschy. „Ibbailes zehlahs wifas malās, schauschalas pahrnehma muhsu kaulus,“ runatajs sazija, „kad muhsu Semes-tehwa ustizigafee un fwarigafee fulaini no flepenas fleplawu-rolas fluma, nomaitati — mehs issamijusches jautajahm: kad schihm breesmahm buhs gals, kad rasees atkal drofchiba muhsu Waldibai, mums wifseem! Bet kad leeldeemu fwehtos, it ka pehrtona balss, ka sibena fpehrens, Kreewijas tantu firdis jatreeza ta breesmigā sina: Ari pret Winu fleplaws ir pazehlis sawu fajodito roku, — pret muhsu Tehwu un Labdari, pret To, kas wifā Sawā muhschā tifa labu darijis, lifai apifchelojis un aplaimojis ne ween Sawas tautas, bet ari apifsehtas tautas ahryus. Sawas Walsis robejchahm, — us muhsu karsti mihtoto Kungu un Keisaru ir schants, Wina Pafcha galwas pilsehtā, Wina Pafcha mahju tumumā, lamehr Winsch, no gruhiteem Waldibas-darbeem nospeests, rihta agrumā ir gahjis spehlu un uroru meslet Deewa tihra dabā, — lamehr Winsch llufam pahrdomaja, kas wehl buhtu barams preefsch dahgās Kreewijas, fur wehl un fur jo ahtrati buhtu lihdsams un pahrlahojams — tani

brihdi Winam pretim ir nahzis flepfawa un, ka zitreis nodewejs Judas sawu Kungu fweizinadams, ir gribejis nomaitat Wina dahrgo dsh-wibu, ir schahwis tichetras reises us Deewa Swaidito — — —!! Kad schi breesmigā sina jatreeza muhsu firdis, tad mums truhka spehka, tahlat wairs domat — mehs nesaprotahm, newarejam saprast ta hda darba zehloni un mehrki — mehs peenehmahm, ka fleplaws buhs hijis ahprahhtigs, garā fajuzis. Jo ari fwehrs tik fwehriji nedara. — Bet kad tahs pafchas sinas mums atkal wehstija: Winsch, muhsu karsti mihtotais Kungs un Keisars tomehr dshwo, Deewa neifdibinajama schehlastiba un mihtlestiba winu pa trescho lahgu ir pafargajust, glahbust no nahwes breesmahm — fleplawas fajodita rola ir trihzejust un drebejust preefsch Wina Majestetes, preefsch Wina spofchuma — — — tad mehs lihds ar wifahm zitahm Kreewijas tautahm garā nometamees zelos un flawejahm un teizahm Deewu, ka Winsch no Kreewijas ir nowehrsis ne-aprehkinamu nelaini un ne-iffalamas behdas un firdehtus.“ — „Es sinu un esmu pahrleezinats, zeen. fapulze“ — tā beedribas presidents beidsa sawu runu — „ka Latweeschu tauta ne kad nenomaldissees no ustizigu, pateizigu, fapratigu, meerigu un labu pawalstneeku zeeteem, — ne kad nepeemirshs sawu usdeewumu, sawu fwehtako peenahkumu, — ne kad neaptraipshs sawu wehsturifko labo flawu un godu, — to flawu, ka wina ne kad naw padarijust nofkunichanu un firdehtus sawam Kungam un Keisaram, bet tam ir bijust un paliks ustiziga un padewiga lihds nahwei; to es sinu. Bet ka es jau daufschahrt schini weelā un zitur esmu fajuzis, tā ir es tagad atkal aigahdinu, ka ne wifseem ir weenlihojigas gara-dahwanas, weenlihdšigs spehks sawaldit sewi, sawaldit sawu muti; ka war ari rastees wahjafi brahli un lihdszilwest, kas behrneem lihdsigi un tadeht jatura, ja-apsargā, lai tee nelluptu, lai tee pat ne ar weenu weenigu wahrdinu mums nedaritu launu, nezeltu schaubifchanos, nedotu eemehlu fajit: redseet, redseet, mehs jau fludinajahm papeekschu, ka tā un tā buhs — redseet, ka tas peepildahs, redseet ka mums taifniba! Kas Juhju starpā war apgalwot, ka daschs rihtitajs un lofchnatajs us tahdu neapdomigu wahrdinu ween negaiba? Un zil daufschahrt jau naw peepildijusches fchee Wahju dseefmineeku wahrdi:

„Ach Gott — es war nicht böß gemeint!“

Der And're aber geht und klagt.“

(Al Deews — es ne ka launa ne-esmu domajis!

Bet winsch eet un tewi apfuhds.)

Runat ir sudrabs, bet klausitees selts, un ari zilwaka mutet buhs schkihstai buht, jo „tas nesamaitā, kas eefsch zilwaka ee-eet, bet tas, kas no wina isnahf.“ — Tahdā sinā un garā lai ir mehs, Kurjemes b. beedribas lozekli, fargam un turam sawus wahjalos lihdszilwefus, it ka tas ari ir wifas tautas, wifū ustizigu pawalstneeku peenahlums. Bet (lai schehligais Deews no tam pafargā!) fur gabitos kahds, kas apdomibu un prahtu jau saudejis, kas nelantos pamahzitees un usfahktu waj ar wahrdeem runat, waj ar darbeem darit ka nepeenahlahs, kas ustizigam, taifnam un meerigam pawalstneekam nepeeklahjabs, kas ir launs un nosodams un ziteem waretu buht par peedauifchanu — waretu launus auglus atnest un fatrazinat — tur mums ja-atgahdinajabs tahs fwehtas fwehrestibas, ko muhsu tehwi un mehs esam fwehrejuschi sawam Kungam un Keisaram, un japeerahda un janodod teefahm fatrs tahds trakulis, jo tahds wairs naw Latweetis, ir istumjams no tautas sabeedribas! Un lai tas ari buhtu muhsu rads, muhsu brahli!

Tas ir muhsu fwehtafais, peenahlums, ihpafchi schinis laikos. Muhsu Walsis Waldiba ar gruhlu firdi daschus apgabalus ir lifustem fara-likumu nojazijumeem, un tas ir pareisi, tas bija wajadšigs, jo reis tufschu wifahm tahm breesmahm ir jadara gals, lai Walsis atkal atdabutu sawu eefschigo meeru. Muhsu gubernas no schiem gruhiteem nojazijumeem ir atiwabinatas. Kadeht? Tadeht ka mehs wif lihds schim esam bijuschy meerigi, japratigi un ustizigi — tadeht muhsu Semes-tehws mums ustiz. Nu tad attaifnosim scho Keisara ustizibu ari jo prajam un it wifas leetas, un luhgām tagad: Sargi Deews Keisaru!

Pehz schis runas fapulze sauza trihschahrtigu, fkanigu huzah! — Pehz deenas-fahrtibas gan bija nojazis, ka fapulze ar muhtas pawadijchanu dseebahs Kreewijas tantu luhgichanu, bet zaur kahdu mife-

buhu grehkojuschi pret tehniu, waj pret zitu zilweku dšihwibu. Ja Kreewu Waldiba sinot, ka noseedsneeki pret winu Schweizè miht, tad lai wina tikai issakot sawus pagehrejumus, tad wina drihs pahrléezina-šhotees, ka Schweizes teefas nekawesees tos ispildit un neaistahweshot ne weena noseedsneeka aij politiskeem eemesleem.

Bulgarijai jau ir firšts. Pehz telegrafa sinahm no 18. apr. ir Battenbergas prinzis Aleksanders Jahseps no Bulgaru tautas šapulzes par Bulgarijas firštu iswehlets. Zaur to nu ir atkal weens no Berlins meera lihguma šwarigajeem nosazijumeem kluwis ispildits. Jo kaut gan pehz min. nosazijumeem ši eezelšhana wehl no Turku waldbibas apstiprinama un no leelwalstihm atšihstama, tad tomehr naw jaschaubahs, ka ši eezelšhana paliks špehfa. Tas artikels Berlins meera lihgumâ, kura nosazits, ka ne weens ložeklis no waldošhu firštu familijahm par Bulgarijas firštu naw zelams, ir attaisnots zaur tam, ka Battenbergas prinzis ir zehlees no neweenadas fahrtas laulibas, jo wina tehws, Hessenes-Darmstadtes prinzis Aleksanders, apprezejis Wahzu-Poku grehfeeni Juliju Hauke, kas wehlal kluwa par Battenbergas prinzeši un ta tad Hejenè nu šihs laulibas behrneem naw teefibas waldbibas krehflu eemantot. Firšts Aleksanders ir treschais behrns, otrais dehls is min. laulibas, dšim. 1857. gada 5. aprili. Lihbs šiim winsch bija sekonde-leitnants otra Hessu dragonu regimentâ Nr. 24, un wehl ir neprezejees. Wina tehws, Hessenes-Darmstadtes prinzis Aleksanders, ir Kreewijas Keisareenes brahlis, ko wina par wiseem ziteem femišchi mihtu tura un kas ari ar Keisaru stahw zeeschâ draudšibâ. Battenbergas prinzis ir jautrs jauneklis, leels un stalts no auguma. No wina audsinaschanas, ka ari no wina gara dahwanahm tikai labu ween dšird.

Politiks pahrsfats.

G. M. 24. IV. Muhfu Walsts ir gruhti peemelleta zaur uguns-breesmahm, kas gandrihs wišu Drenburgas pilsetu nopostijuschas, ka is ši numura sinahm redsams. Augstais Kungs un Keisars ne ween no Sawas Pascha mantas ihšâ brihdi upurejis 25,000 rublu, sinams to teesu Sewim Pascham atraudams, bet ari Wischhefli atlahwis, wišâ Walsti wahlt dahwanas preešch Drenburgas nodeguschem. Zerams, ka tahs bagatigi pasneegs. — Koti eewehrojama ir ta ruhpestiba, ar kahbu muhsu Waldiba tagad us wiseem šadsihwes-laukeem dšenahs pahrlabot un jo leetderigaki eegrosit. Tikai atgahdinam us tahm komišjahm, kas no Keisara Majestetes eezeltas un tagad nodarbojahs ar to jautajumu, ka Walsts isdoschanas pamasinamas, ka zee-tumu buhschana pahrlabojama, ka Walsts kredits wairojams, ka par wispahrigu weselibu jo sekniigaki gahdajams un ka galwas-naudas weelâ jo taisnatas nodoschanas wisahm kauschu fahrtahm buhtu usleekamas. Par scho beidsamo jautajumu mehš nahloschâ numurâ runasim jo plaschaki. — Nosazijumi, kas us Walsts wispahrigu droščibu sihmejahs, ka jau senal minets, israhdiuschees par loti leetderigeem. — Gekschleetu Ministeris wiseem gubernatoreem laidis pawehli, ka jauneezelto general-gubernatoru usaizinajumi ari tanis gubernâs bej kaweschanas ispildami, pahrlurahm winu amata-wara ne-isteepejahs. Tadeht ari wisahm polizejas-teefahm schint sinâ ir laista pawehle.

Wahzijas walsts-šapulzè 21. aprili pirmo reisi pahrspreeda firšta Bismarka preeščlikumu par muitas uslikšanu prezhem, ko Wahzijâ eewed no zitahm walstihm. Jau senal mehš esam peesihmejušchi, ka schis jautajums Wahzijas pawalstneekus loti sakarsejis, ihpafchi kopmanus. Tee noschihrahš diwâs partijâs: weena ir par, otra pret Bismarka preeščlikumu, kusch to 21. aprili loti isweizigâ runâ aistahweja un peerahdija par wisai waijadšigu. Tè ari derehs ihfumâ usšihmet tos pamatus, us kureem Bismarka sawu preeščlikumu dibina. Strasburgas profesors G. Schmollers beedribâ preešč fozial- (šadsihwes) politikas scho preeščlikumu pahrspreesch no pilnigi siniska stahwokla un to atšihst par pilnigi pareisu un waijadšigu. Wina peerahdijumi ir loti eewehrojami, bet masas telpas dehš mums deemschehl buhs japeeteek ar teem pamateem, us kureem atspeedamahs nin. beedriba us Schmollera preeščlikumu isfazija sawas domas, ka muitas-likumu pahrlaboschana ir waijadšiga tahdâ sinâ, ka Wahzu industrija kluhtu fargata un walstseenemšchanas pawairotas,

t. i. ka Bismarkam pilna taišniba. Schè pamati ir: 1) jaunus andeles-lichgumus, zaur ko Wahzu andelei atdaritos jauni tirgus-platschi, pehz tagadejahm pahrtikas buhschanahm newar noslehgt; 2) wisas kulturawalstis, bej ween Anglija, muitas pawairošchana jau notikusi jeb fagaidama; 3) tahda pa-augstinaschana ari waijadšiga, lai walsts eenemšchanas kluhtu pawairotas un nodroschinatas.

Pee ši spreeduma ihpafchi ari wehl eewehrots, ka muitas pawairošchana walsti nepostot, ko ihpafchi ari Kreewija un Franzija peerahdot. — Walsts waldbai newarot rofas feet, kad waijadšigs ahrpufneekus atgainat un sawu ruhpnenezibu un semkopibu pasargat no fwešcheem konkurentem. Muitas nosazijumi ne kad newarot muhschigi pastahwet, tee esot ja-eegroša pehz katra laika waijadšibahm. Tagad Wahzijas labums pagehrot muitas wairošchanu un tadeht tas jadara. — Gandrihs gan nemaš newar schaubitees, ka walsts šapulze Bismarka preeščlikumu peenems.

Austrija nesen ka nobeidsahs tautu gawilešhana us mihtotâ keisara-pahra fudraba-kahsahm. Tureenes awises raksta, ka tik leels gods un mihleštiba gan tikai reti kahdam waldbneekam teek parahditi, ka Keisaram Franzim Josefam un wina laulatai draudsenei, keisarenei Elisabetei šiinis fwehtkôs notizis. Masakais kahds pusmiljons zilweku tani deenâ Bihnè bijis kahjâs, kad 10,000 fwehtku dalibneeku keisara familijai, kas jautâ telti bija nostahjusehs, gahjušchi garam, tautas-luhgšchanu dšeedadami, augstam pahrim laimes wehledami un israhbidami it wisu kulturâs nodatu nosihmejumus, ta p. mahšklas, industrijas, šaimneezibas ic. Šlaistas seeweetes keisaram un keisarenei ratôs sehbedamas kaihjušchas pufes wiršâ ic. — Keisars bijis dšiti aishrahbte zaur tahdu mihleštibu un ustizibu un fazijis: tas esot wina muhscha jautakais brihdis. — Scho tihro fwehtku-preeku padara ruhltu behdigas sinas, kas atkal jau no Schègedinas nahl: tur draudot atkal pluhdu breesmas.

Anglija wehl naw špehjust nokratit sawu pasihstamo postu Ašijâ un Afrikâ; pa tam winas waldbai jadšird daschs labs pahremetums ne ween no ahrsemehm, bet ari pašchu mahjâs.

Franzijâ drihs atkal ministeru mainišchanahs gaidama. Gambetta ar tagadejo ministeriju ne-esot ihsti meerâ un tadeht tai fataifa daschas raišes. Tâ winsch p. p. pabalstijis kahda wehl neapschehlota un zee-tumâ sehdoscha komunistâ eezelšchanu par tautas weetneeku. Râ lehti protams, waldbai ar to newar buht meerâ un tè nu strihds gataws, jo tauta pastahw us tam, ka winas wehlešchana esot špehfa. — Schis jautajums nobots tautas šapulzes ispreedumam un zerams ari, ka waldbai dabos taišnibu, bet tapat gruhti nahkâhs schaubitees, ka Gambetta ari sawu mehrti panahšs. Tagad winsch aishkelojis us Italiju, ka teiz, lai winsch waretu aishwabinates no saweem draugeem, kas grib lai winsch usnem ministeru presidentâ weetu.

Italijas waldbai wezais Garibaldiš padara deesgan ruhpes. Winsch kahdai komitejai (Roma) stahjees par preeščneeku, kura išeet us tahdahm leetahm, ka tahs Italijâ wehl ne kad naw dširdetas. Šchi komiteja — un winai loti daudš peekriteju — pagehr, ka wiš klosteri ja-isnihzina un ja-atdod walsts waldbai par ihpafchumu, ka pilniga tizibas — un basnizas-brihwiba ja-eezel, ka basnizlungu wara šadsihwè glušchi ja-apspeesch, ka tautai japeeschkir wispahrigas balšochanas-teefibas, ka par to naudu, ko tagad isdod par garigneeku un nunu us-tureschano, kas sawu muhschu pawada ar ehšchanu, dšerschanu un flinkošchanu, japadara augliga ta walsts dala (2/3 no wisas Italijas), kas tagad purwaina un ne ka laba ne-eenešs ic.

Bulgarijai tad nu ir pirmis firšts. Par Battenbergas prinzi jo šlaidrafas sinas jau ir sinu nodakâ. Wehsti, ka winsch par firštu eezelts, winsch šanehmis muhsu Keisara wahrda deenâ, Kreewu fuhna namâ, pee goda-maltes. Laimes wehlešchanas winsch nehmis pretim. To walaru winsch pawadijis sawu amata-beedru (ofizeeru) šabeedribâ. Tuhlit otra deenâ winsch isluhdsees urlaubi us 14 deenahm, aishkelojis us Parisi, kur tagad wina tehws miht, un šteigschotees atkal atpakal, lai waretu šanemt Bulgaru deputaziju, kas winam no walsts pufes pašludinahs wina eezelšchanu par Bulgarijas waldbneeku un šanems no wina atbildi, ka winsch scho wehlešchanu peenem.

Wisjannafas sinas.

G. M. 24. IV. No Drenburgas sino, ka uguns-grehts tur nodsehts, bet ka truhkums wijas malas. Pilsehta no palihdibdas-komitejas eedalita 5 dalas, katra ir ihpafcha walde, kas sakrahj skaidras sinas par notikuscho skahdi 2c. — No Samaras ir wijads palihgs atshutits, ka newar deesgan pateiktees. Ari no zitahm pusehm jau eenahf dahwanas. — Afganistanas waldneeka Jakuba wezafais brahlis Mohameds Ibrahimis peepeshi nomiris. — Starp Kreewu un Bahzijas waldibahm ir noslehgts lihgums, pehz kura Warschawas apgabala justiz-teefas un Pruhshu robeschu-teefas ne wis wairs, ka lihds schim, zaur sawahm waldibahm, bet teescham, pajchas sawa starpā, farakstifees

un samstarpigos usajinajumus ispidihš. — Peterburgas apgabala kara-pulku komandants, general-gubernators Gurko, scheem pulkeem laidis pawehli, kura tas ofizeerus un wifus kara-wihrus usajina, lai tee alafch ir nomoda, ka wixu starpā ne-eeweeestos launs pretoschanahs-gars, lai tee ruhpetos, ka Kreewijas kara-pulku wehturistkais gods un slawa, ka tee ir Keisara un Walsts stiprais fargs un walnis pret nefahrtibahm, ne zaur ko nekluhtu aptraipits.

Atbilboschais rebattors un isdewejs: G. Mather's.

No jenzures atwehlets, Rigā, 24. aprili 1879.

Studinajumi.

Sweits un wofels no kara-lauta us Rigu atpafak pahrahjis safu radeem un draugeem dsintens

!firnuigas labdeenas!

Wilhelm Seemann.

Sawem seminaras, ka ari ziteem draugeem, kuri warbuht nesineet kur es tagad atrodos, Zums sawu adreshi usdonu.

Учителю Петру Егорову Упшты, Ростовской Владикавказской ж. дор. на станцию Степная колонию, Звайтзнить.

Leel-Gezawas pagafsta walde dara zaur scho finamu, ka wina 16. aprili sch. g.

400 mehrus anfu

mafatas un leelatas dalas wairaf-schichana pret skaidru naudu pahrdos. Tumas sinas par pahrdoschanu ir latera deena Leel-Gezawas teefas-nama eestatamas.

Gezawa, 31. martā 1879.

Pagafsta wezafajs: J. Seetinsch.

Strihwers: Johannson.

Zaur scho teel wissem pee

Barnikawas

peederigeem un ahypus sawa pag. dsihwo-dameem paseneeteem sinams darits, ka 14. maija sch. g. „Lustiga“ ebraufschanas weeta, pret riltigu aismafschanu jaunus pafes isdos. Ar teem, kas atraufees, darish pehz likuma.

Pagafsta-wezafajs: M. Peterson.

No trona Behrs muischas pagafsta-teefas, Dobeles aprinki, top wif tee, kam kahdas eerunas pret to pee Lustes (Friedrichslust) pagafsta peederiga laulata pahra Jahna un Trihnes Grahwel nobomatu behra lahrtā peenenschanu (Adoption) Lustes Juhsha jainneetu Jana un Juhles Wasdit behra Friedrich Paula buhtu, usajinati, sawus eemelus lihds 26. maiju sch. g., kurfch par beidsamo isfehghschanas terminu notites, sche peeneft; pehz schihš deenas netaps ne weens wairs klaufts, bet wissem muhschiga klufschichana uslita.

Behrs muisch. pag.-nama, 24. martā 1879.

Peefehdetajs: C. Neuland.

Strihwers: C. Neumann.

Burtneetu pilsmuischas pagafstam ir tahds

skolotajs waijadšigs,

kas sawu mahjibu Walfas draudfes skolotaju waj Walfas - seminarija pabeidšis, tadeht top tahdi skolotaji laipni usajinati, pee schihš pagafsta-waldes peeteiktees; tad tiks zaur rakstu iswehleschanas deena sinama darita, kura ar lauta-stolu preeshdrakstos nosajitahm leezibahm sche buhs ja-atnahl.

Burtneetu pils pag.-nama, 6. aprili 1879.

Pagafsta-wezafajs: P. Stafle.

Kurjemes

beedriba pr. bishkopibas.

Swehtu komitejas lozektus usajinu us pirmo sapulzi Jelgawā pee G. Mathera fga, 29. aprili, pulst. 2. pehz pusdeenas.

Deenas-fahrtiba:

- 1) pastahwigas preeshneezibas zelschana.
- 2) spreedumi par swehtu un teatra ischichschanu.

Peeshim. Rahdi lozektu pee schihš komitejas peeder, ir rebfams is schihš deenas num. rebafzijas data.

Komitejas pag.-preeshneeks:

J. Aufmanis.

No sch. g. 4. aprila es dsihwoju Jelgawā, Kanengiferu-eelā Nr. 9.

Dr. Grüner.

„Balt. Semkopja“

11. un 14. numuru pehet atpafak no abonenteem

Balt. Semk. Administracija.

Kreewijas

fehjamās linfehklas

pahrdos

J. Pukkit, Dakstos.

Schweles draudse.

J. W. Grahmann, Rigā,

eepretim Jelgawas un Tukumas bahnusim.

Arkti, arktu daikti, fehjamās un planjamās-mafschinas. Ar rotahm un gepeli dsenamās kufamās-mafschinas. Garretta lokomobiles un kufamās-mafschinas, kas ihpafchi weentahrschi labi taifitas un daubš paftrahda; us Parises pafsaules isstahdi tahs ar 2 jelta medatahm kronetas.

Superfosfati, augst- un widus-grahdigi, ar peefolita labuma apgalwofchanu.

Labakos Sangdales Superfosfatus,

tā ari itin smalti samaltus

kaulu miltus

ar augstu saturu, sem Rigas politehnikas ismekleschanas stanzijas kontroles, pahrdodam par lehtako zenu. Katram, kas 30 pubus jeb wairaf pehet, ir ta teefiba, bes mafas list politehnikas ismekleschanas stanzija isprowet, waj pateesh tahds saturs ir, ka pahrdewejs galwo.

Brahli Martinsoni, jenaf J. Martinson.

Peterburgas Uhr-Rigā, Kalku-eelā Nr. 8.

P. van Dyk, Rigā,

Smilshu-eelā.

Claytona Lokomobiles un Kulam.-mafschinas. Pakarda Superfosfati, augst- un mafafgrahdigi, ar peefolita labuma apgalwofchanu, tā ka ari kalimehšli un wijadas zitas laufjainneezibas-mafschinas un rihfi.

Rustona Proktora lokomobiles un garainu kufamās mafschinas.

Rauschenbacha stiftu kufamās mafschinas.

Nichtera siteju kufamās mafschinas.

Bakera wehtiktu mafschin.

Effetu mafschin, arklus 2c.

Superfosfatus pahrdod

Bieglers un beedr.

Rigā, pilsehtas Kalku-eelā Nr. 6.

Sawem zeen. kundehm

pasinoju, ka sawu andeles-weetu no Rennera nama Leelajā-eelā esmu pahrzehlis sawā namā, pee leelā turgus plafschā, blafus Sillera kunga wihnusims un pahrdodu tur lehtati, ka papreeshchu: dsihparus, pehrles, musterus, kanewa un wijadas smaltas leetas.

Feiertag.

Seme ar meschu,

pa wifam 2994 defet., war buht ari dalama, ir pahrdama waj isrentejama 50 werstes no Plestawas pilš. us Warschawas schofeja. Tumas sinas pee notarius B. Klingenberg, Plestawa.

Welituluku aprinki ir pahrdodama

3000 defet. leela muischa

Naudu war ismafkat garafds terminds. Tumas sinas pee rentneeka Rusnezowa, Nekludowa-Nedawoja muischā, Ostrowas aprinki, Plestawas gubernā.

Kaulu-miltus, Superfosfatus

pahrdod

M. Wischnewskys,

Rigā, Kungu-eelā Nr. 18.

Wisadus

drukas-darbus

nem un par mehrenahm zeenahm ahtri un glihti isstahda

Melksandra Stahla drukatawa,

Rigā, Muhku-eelā Nr. 13,

pretim Domas basnizai.

Bigas Latw. beedr.

Swehtdeena, 29. aprili

benefiz = konzerte

preeshch beedribas dschadataju foru wadona Uhrgal fga. Bes abeem beedribas loreem peedafisees pee konzertes ischichschanas wairaf kreetnu spehtu.

Sahfams lihdsi pulst. 8. wafara.

Mafsa: Pirmas trijas rindās 1 rub. no 4.—8. rindai 75 kap., nenumureretees plafschī jahle 50 kap., loschās un galerijā 25 kap. — Programi mafsa 5 kap. gabalā.

Bifetes jau no zetortdeenas rihga buhs dabujamas Lerschendorffa kunga magafsinē, beedribas namā pee schweizeru un konzertes deenā no pulst. 7. pee tafes.

Preeshschneeziba.

Uf scho konzerti padewigi eeluhds

M. Uhrgalš.